

NIEUWE WEIDERS, AANDACHTSPUNTEN MAAGDARM- EN LONGWORMEN

Start u (weer) met weidegang?

Heeft u er, net als veel andere melkveehouders in de afgelopen jaren, voor gekozen om uw vee (opnieuw) te gaan weiden? Starten met weidegang heeft impact op worminfecties bij het jong- en melkvee. We hebben de aandachtspunten

van longworm- en maagdarmworminfecties voor bedrijven die starten met weidegang uitgewerkt voor verschillende situaties.

Het eerste weideseizoen van een dier is cruciaal om te zorgen voor een optimale weerstandsopbouw voor maagdarmwormen en longwormen. Als u het vee lange tijd niet heeft geweid, is er op uw land een lage besmettingsdruk met wormen. Het kan daardoor best zijn dat een eventuele wormbesmettingen pas na enkele jaren tot schade leidt.

- **SITUATIE 1: HET JONGVEE IS JARENLANG GEWEID EN DE KOEIEN STONDEN ALTIJD OP STAL, MAAR GAAN NU WEER NAAR BUITEN**

De vaarzen hebben, als zij het voorgaande jaar een lichte besmetting hebben opgedaan, wel weerstand tegen maagdarmwormen, maar mogelijk niet of slechts beperkt tegen longwormen. De oudere koeien hebben zeer waarschijnlijk geen, of nog maar een matige weerstand tegen beide type worminfecties.

Voor wat betreft longworm is het van belang alert te zijn op hoestklachten. Voor bevestiging van de diagnose longworm kunt u mestonderzoek laten uitvoeren (op verse mest) of, als er sprake is van een koppelprobleem, tankmelkonderzoek. Houd er rekening mee dat verschijnselen in een enkel geval al kunnen optreden voordat dit met diagnostiek is aan te tonen.

- **SITUATIE 2: DE KOEIEN HADDEN AL WEIDEGANG EN HET JONGVEE STOND ALTIJD OP STAL, MAAR GAAT NU OOK NAAR BUITEN**

De vaarzen op uw bedrijf zijn helemaal blanco voor wat betreft worminfecties; zij zijn gevoelig voor zowel longworm als maagdarmworm. Vanaf het tweede jaar dat het jongvee wordt geweid, komen als het goed is vaarzen aan de melk die vanuit de opfok al wel (beperkt) weerstand tegen worminfecties hebben opgedaan. De oudere koeien hebben inmiddels waarschijnlijk wel weerstand tegen wormen.

Als u het jongvee op koeienweides gaat weiden kunt u longwormmenting overwegen. Het voordeel daarvan is dat u zo probeert om de dieren met een basisweerstand de wei in te sturen. Hiermee voorkomt u klachten door longworm tijdens de opfok of verlopen ze milder. Gaat het jongvee naar buiten op weides die eerder altijd gemaaid werden, dan is longwormmenting niet erg zinvol. Het is dan namelijk erg onwaarschijnlijk dat in deze weides een zware longwormbesmetting wordt opgedaan. Lees meer over longwormpreventie en vaccinatie op www.gddiergezondheid.nl/longwormvaccinatie.

Bij de koeien zijn de vaarzen de gevoelige groep voor maagdarmwormen. Wees in deze groep beducht op verschijnselen (met name productiedaling).

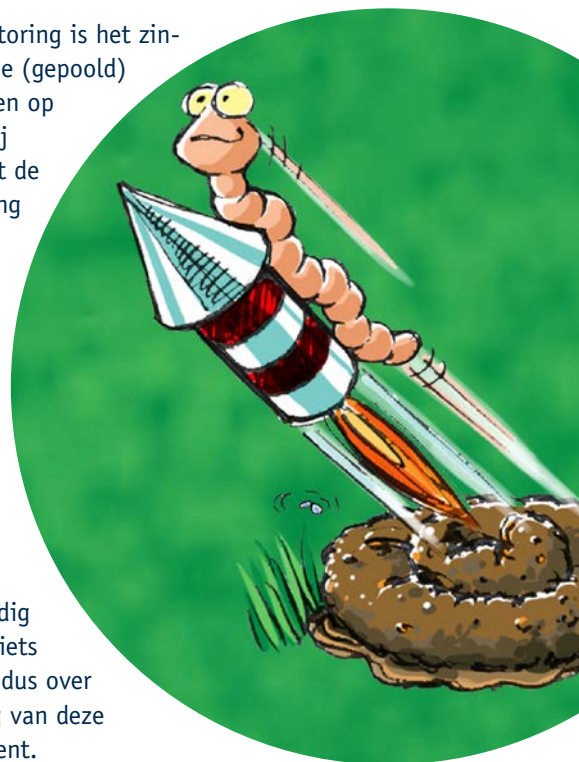
Nieuw in Worminfecties Tankmelk: extra maagdarmwormonderzoek in augustus.

Wilt u worminfecties blijvend monitoren? Het abonnement Worminfecties Tankmelk kan u hierbij helpen. Het abonnement is nu (zonder extra kosten) uitgebreid met een extra maagdarmwormonderzoek in augustus! Uw tankmelk wordt nu jaarlijks dus twee keer onderzocht op antistoffen tegen longwormen en maagdarmwormen én een keer op antistoffen tegen leverbot. De uitslag vertelt u óf er sprake is van een besmetting en in welke mate. Dit helpt u bij de beslissing of een aanpassing in uw weidemanagement of eventueel behandelen nodig is.

- **SITUATIE 3: ZOWEL HET JONGVEE ALS DE KOEIEN WERDEN JARENLANG NIET GEWEID, MAAR GAAN NU WEER NAAR BUITEN**

In deze situatie hebben de dieren allemaal geen historie met wormen, ze komen hier nu voor het eerst mee in aanraking. De weides zijn inmiddels ook (vrijwel) schoon. Het kan in dit geval goed zijn dat het eerste jaar nog geen problemen optreden met worminfecties. Toch is het belangrijk om alert te blijven en de besmettingsgraad te monitoren om tijdig in te kunnen grijpen.

Voor een goede monitoring is het zinvol om bij het jongvee (gepoold) mestonderzoek te doen op maagdarmwormen. Bij jongvee is bekend dat de hoogte van de eitelling tot ongeveer 10 weken na de start van het weideseizoen iets zegt over de hoogte van de besmetting. Bij kalveren kan ook een pepsinogeenbepaling worden gedaan om te beoordelen of behandeling tegen maagdarmwormen nodig is. Pepsinogeen zegt iets over lebmaagschade, dus over de larvale besmetting van deze kalveren op dat moment.

Ook hier is het voor wat betreft longworm van belang alert te zijn op hoestklachten. U kunt mestonderzoek laten uitvoeren (op verse mest) of, bij een koppelprobleem, tankmelkonderzoek. En ook hier geldt dat er in een enkel geval al verschijnselen kunnen optreden voordat een longworminfectie aan te tonen is met diagnostiek.

Voor alle weidende bedrijven geldt: voor preventie van problemen met maagdarmwormen en opbouw van weerstand is vooral het weidemanagement bij het jongvee van belang. Afhankelijk hiervan is behandeling wel of niet zinvol. Onnodig behandelen verhindert een goede weerstandsopbouw; behandel dan ook alleen op basis van diagnostiek. U kunt de Wormsleutel gebruiken om, afhankelijk van uw specifieke beweidingsschema, het beste onderzoeksmoment te kiezen. De wormsleutel staat op www.gddiergezondheid.nl/wormsleutel.